

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K
Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
Kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. árszám.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetéseknek
100 szög 2 kor. 60 fill., azontul minden szö 2 fillérjével számítottak.
A nyiltérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk Füzüköttesben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tevése díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

115/1904. E. sz.

Meghívó.

Léva r. t. város képviselőtestülete f. évi augusztus hó 29 én d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a képviselőtestület összes tagjait tisztelettel meghívom.

Léva, 1904. augusztus 26.

Bédogh Lajos
polgármester.

II.

3272/1904. szám.

Hirdetmény.

Az 1892. évi XV. t. c. 3. §-ában nyújtott kedvezmény alapján mindazon szőlősdák, akik szeszes italok kimerésével, vagy kimerésbeni elárusításával nem foglalkoznak, állami boritaladó t. jében a saját termései boraikról a házi szükségletre szánt bormennyiség után csakis a volt borfogyasztási adónak megfelelő részét, vásáruknban a bor után hektoliterenként 2 kor. 70 fillért, lormust és szőlő-kefret után hektoliterenként 2 kor. 2 fillért tartoznak fizetni.

A fenti kedvezményt elnyerni óhajtó szőlősgazdák felhívattak, hogy igényüket legkésőbb f. évi szeptember hó 15-ig, -- nevük, házászámuk a házbeliek számának, a szőlőbirtok terjedelmének, a házi fogyasztásra felhasználandó bor évi átlagos mennyiségének, a folyó évben remélhető termésnek, valamint a nagyban való eladásra szánt bormennyiségnek megjelölésével a városi fogyasztási adóhivatalban (I. emelet 7. szám) okvetlenül jelentsék be.

Léva, 1904. augusztus hó 17.

Bédogh Lajos
polgármester.

Könyörületesség.

Az ideai esztendő krónikása sok szomorúságot fog bejegyezni naplójába. Barsvármegyének is bőven kijutott az elemi csapásokból. A rettenetes szárazság okozta inség mellett nagy tüzvészek dultak vármegyénkben s tették

tönkre sok családnak keservesen összekuporgatott vagyonkáját. Nagy-Salló, Garamlók és Csejki népe kétségbeesetten kesereg házainak romjain. Tegnap még virágzó, boldog és elégedett család tanyája volt ma a kárvalott gazdának nincs egyebe a rajta valónál. Nem frázis, de szomorú valóság az, hogy ez a nép valóban aggodalommal néz a közelgő tél elé. Háza romba, termése a tűz martaléka lett. Kőcsönt nem kap, mert birtoka amugy is terhelve van. Családja hajlékot és kenyeret kér. És bizony hogy elkövetkezett a megpróbáltatások ideje s ebben a tejjel és mézzel folyó földön a károsultak keserű könnye között megszületett az eddig nem ismert, mindenek ijesztő réme gyanánt kísértő nyomorúság.

Vézna, didergő s éhező alakok nyújtják ki esdő kezeiket feléd te jó magyar társadalom. S ha volt valaha benedéző szív s ebben könyörületesség, ne térj ki közönyösen e nyomorúság elől, mert hiszen a társadalom, az öszszesség, bármily önzők legyenek is egyenként az emberek, maga a jótékonyosság kiapadhatatlan forrása. És ime jól esik látnunk, hogy a lévai társadalom is megmozdult, megillette szívét az emberi nyomorúság és szerencsétlenség látása, akcióba lépett, hogy tehetségéhez mérten segítsen a tüzkárosultak nyomorán. Bár ez a társadalomnak kötelessége, mind a mellett a közjótékonyaságnak az a spontán megnyilatkozása, amelyet a vasárnapi értekezleten tapasztaltunk, jól eső örömmel tölt el mindnyájunkat.

Közmegelegedésre a könyörületesség nemes munkáját, a városi alkalmazottak vállalták magukra olyképen, hogy felkeresik mindazokat a nemes emberbarátokat, kiket a sors annyira

megáldott, hogy nélkülözhető fillérekkel áldozhatnak a jótékonyaság oltárán. Az emberi lélek legnemesebb jellemvonása a könnyörületesség s a szív emberbaráti érzésének legerősebb bizonyítéka a közjótékonyaság gyakorlása. Léva város társadalma e téren is minden lehetőet megtesz, mert mindenütt ott látjuk a város polgárságát, hol a nyomorúság és szükség gyors segítséget igényel, de hálás szívvel köszönjük a gyűjtők buzgóságát városunk előljáróságának hogy nagyarányú elfoglaltságuk mellett is időt szakítottak maguknak ahhoz, hogy a megindult társadalmi mozgalom élére álljanak s módot és alkalmat nyujtsanak a lévai társadalom minden egyes tagjának, hogy a tüzkárosultak nyomorának enyhítéséhez tehetségükhez mérten hozzá járuljon.

Léva város közönségére vár tehát a feladat, hogy a ótékonyság küldöttéit eme nemes törekvésükben támogatni fogja. Hallottuk több helyen emlegetni, hogy ez a mostani jótékonyasági akció esetleg az egyesületek szokásos segélyezésének rovására fog menni. Mi azonban akként ismerjük a lévai közönséget, s talán a közelmúltból példát is tudnánk felhozni, hogy maga szegényei mellett soha sem vonta meg segítségét a nyomor és inség egyéb áldozataitól.

Nagy-Salló, Garamlók füstölő romjain nem szabad mohának és dudvának nőni, mert erős a reményünk, hogy a megmozdult társadalom egyesült erővel lehetővé teszi, hogy ez a nép, mely a szorgalom és a becsületes munka népe volt minden időben, új és szebb hajlékban áldja a segítő kezét, mely őt nyomorúságában és nagy bajában talpra állani segíté.

tem, hogy a dinkás asszony csak másodrendű kofa volt,

No de kofa ide, kofa oda, rátérek a kigyótojásokra; mert ha még sokáig halogatom a dolgot, a tojások váratlanul kikelnek s akkor nem tojásokról, hanem kigyókról kell írnom.

Ma három hete, délután négy asszonyból álló deputáció jelent meg nálunk. A deputáció vezetője, akit az utca legbeszédebb asszonyának ismernek, a kötényéből egy csomó almafalevelet szórt ki az asztalra és — amint ez már nemcsak az országgyűlésen, de az asszonyoknál is ősi szokás — a többiek szapora közbeszólásai kíséretében elmondotta, hogy az ő véleményük szerint a leveleken látható kigyóformájú jelek és alakok, mind kigyótojások, amelyek öszre fesszáltnak a magasba, hogy ott tíz év alatt nagy kigyókká nőjenek s azután mint isszonyu kigyóeső fognak lehullani a földre. Tíz évig nem is lesz semmi eső. A kigyóesőt két év múlva követni fogja a mindent elpusztító tüzező s ezzel vége lesz a világnak.

Amennyire hevenyében tóra fordított szerény tudományom megengedte, igyekeztem megmagyarázni a megrémült asszonyoknak, hogy a leveleken levő kacskaringós, fehér csikok nem egyebek mésharmatnál, a mejj rendes időjárás mellett minden évben képződik, de többnyire csak a hárs- és fűzfák levelein, most azonban a szokatlan nagy forróság miatt az összes fákon, sőt még a bozótféléken is vannak ezekhez hasonló, teljesen ártatlan izzadmányok.

Hogy magyarázatom nem elégitette ki őket, azt világosan láttam az arcukon s mig azon okoskodtam, hogy miféle érvekkel silányítsam el babonájukat, — hirtelen fel-

Ezt a szent és nemes célt tüzte ki feladatul Léva város polgársága. Ennek a szent és nemes célnak érdekében fogják felkeresni a kiküldöttek a város közönségét. Fogadjuk őket szívesen, mert minden szívesen adott fillér egy-egy könnyet van hivatva felszáritani.

Közegészségügyi nyomorúságunk.

III

Vízünk, kutjaink.

Ira: Krick Jenő.

(Folytatás.)

Városunk fekvésénél fogva u. is ázott kutjaink nem lehetnek egyebek, mint szűkebb vízhatáru, lokális vizgyűjtések, illetve fakasztások.

Egyszer már kimutattam a helyen, hogy a bennünket koszorozó selmebányai hegység nálunk végződő nyulványaival egyetemben, hovatovább hatolnánk lefelé a földkéregbe, egy hatalmas trachit-falát alkotnak. Itt fenn ugyan földpóttal elegyesen, tördelkes szerkezetben (andezit-breccia), itt ott víz által megrágyva (trachit-tuffa) jelentkezik — helylyel-közszel agyagot, márgát, különféle meszet hord a hátán, de mint vulkáni eredetű ösközet a vizet magán át nem ereszt. Ebből azután — s bennünket ez érdekel — az következik, hogy a felső vidék magasabb hegységeinek elrejtett víztartóinak tartalmát s a föld gyomrában ott bujkáló pompás vizereket sem a felső, sem a mély rétegekben ide mi alánk magán át nem bocsátja. Ugyanezért a közlekedő csövek szűköskutas törvényét utánzó artézi forrást a hydro-geologus nálunk kijátásba nem helyeztet. Felsőkök forrást nem nyithatunk; csak a mit az ég csatorná, bár mérhelel időkön át, de itt öntöztek ki ránk s földjeinkre. Ez a kétségtelenül elég tetemes víztömeg azonban több száz méter mélységben rejtőzködik s a fölötte lévön közetek természetes szűrő tulajdonságához képest ideális ivó- és haszná-

kellett sziszszennem. Nem a kigyótojások csiptek meg; a tyukszemeim borzasztóan égettek. Kinézek az ablakon s nagy meglepetésemre azt látom, hogy nyugat felől sőtét felhők emelkednek.

Nem bízam ugyan sem a tyukszemeimben, sem a felhőkben, mert az utóbbi hetekben mindig becsaptak; de ekkor valami sajtáságos előérzet azt sugta, hogy ne kételkedjem bennük.

Az asszonyokhoz fordultam, s mintegy újdonsült Falb, vagy mint egy százszentendős jövendőmondó így szóltam hozzájuk:

— No, asszonyok! Hát ráadásul még annyit mondok nektek, hogy 24 óra alatt lesz eső.

Az asszonyok emléküi hagyván a rakás almafalevelet, fejcsóválva bucsuztak el és napestig a házak előtt levő padokon beszélgettek a bekövetkezendő világfelfordulásról.

Másnap azonban belőlük fordult ki a kigyótojásokról táplált vélemény, mert jövendőlésem csakugyan bevált. Délután villámlott, dörgött és jó félóra hosszat hullott az eső.

A szomszagtól agyongyötört föld nem lakott jól vele, de én meg voltam elégedve baromtéremmel.

Azóta a szuchradai asszonyok Cserni Knyaznik-nak neveznek, ami magyar jelentésben fogfelel a Garambocis diák nak. Nem veszem tőlük zokon ezt az újabb titulussomat; sőt örülök rajta, mert ennek révén sikerült őket meggyőzőm arról, hogy még messze van a világ vége s addig nyugodtan süthetik a szentkeresztii hires hurkát.

János Ferencz.

T A R C Z A.

A szentkeresztii kigyótojások.

A rohamlépésben vége felé siető nagy vakációból öt hetet Garamszentkeresztien izadtam át, ahol a Szuchradának nevezett utcában laktunk, amelynek munkabíró népe az évrnek melegebb szakát rendszerint az alvidéken szokta töltöni.

Az utca 32 házában az idén is csupán két csizmadia, a szabó, az asztalos, meg néhány öreg ember volt odabaza a férfiak közül. Ezek az öregek teljesítették a ház-és asszonyörzést is. Igen, mert ott a házakat az emberek örzik, minthogy az ebadó ugy kipusztította a házörző állatokat, hogy az egész utcában csak két kutya van s ezek is némák; a szinüket láttam, de a hangjukat nem hallottam.

Az asszonyok örzése nem nagy gondaljár; mert azok legtöbbje ha nem déd-, akkor nagyanya.

A gyerekeket! no, azokat senki sem örzí. Elég, ha ők örzik a libákat. Ezt a munkát pedig jól teljesítik a gyerekek. Ottlétem alatt még a püspöki parkban is megbeszélatták a libákat. Persze csak ugy titokban. Mert a kertészek megpillantására az örzők ügyesebben reptek át, mint a libák.

Nem csoda, ha a nagyhőségben gyerek és liba kereste a hűvös helyet, ami a park fái között bőven kínálkozott.

Mert szó, ami szó, a meleg ott is nagy volt. A pünkösöd óta tartó esőhiány miatt bekövetkezett szárazság az összes kutakból ugy kiapacsolta a vizet, hogy Farkas Orbán tűzoltóegyesületi főparancsnokunk még az új hidrofórral sem birt volna azokból egy liternyi vizet felszippantani.

A Lutilla pataokban is oly csekélyke viz folydogált, hogy a molnár három kerekéből csak egyet használhattott s ezt is sokszor dorongokkal kellett a gyorsabb forgásra unszolni, ami közben szomoruan azt kegygte: két szem sok, egy szem kevés, másfél épen elég!

Csak a mi udvarunk kutjában volt még bőven viz. Annak a kerekét forgatták nap-hosszat az asszonyok s mert sem nekik, sem nekem nem akadt egyéb dolgunk, hát vigan folyt köztünk a tereferere. Szívesen szóba állottam velük, kivált a fiatalabb fajtával, mert ezek között volt olyan is, aki magyarul beszélt.

Az asszonyok hálásak is voltak irántunk a velük kötött ismeretségért, aminek a többi között igen szép jelét adta a felső szomszéd-nénk, aki egy tiznapos malackölyket, amelyt a körmöcbányai hetivásáron 80 krért vett, csak 1 frt. 50 krért akart a nyakunkba sózni.

Megjegyzem, hogy kofa volt. Bizonyosan Léván tanulta a mesterségét.

Egy reggel meg azzal köszöntött be a nem tudom hanyadik szomszédasszonyunk, hogy: vegyünk dinkát.

Nagy örömben, hogy itt dinnyét is ehetünk, ami itt olyan ritkaság, mint Léván az ananász, — azt sem kérdeztem tőle: görög-e, vagy turkesztán? Mondok neki: veszünk kettőt, harmat, sokat csak hozzon!

Hozott is nemsokára két ökölnyi nagyságu ragyás . . . tőköt; ezt nevezik odafönt dinkának; s mert a mi kertünkben még akkora sem nőt, megvettük darabját 20 krajcárjával. A mai szük viszonyok között elég mérsékelt ár s ebből azt következte-

lati vizet szolgáltatnak. A mi azután vizsgálatásunkra lehet.

A furót idáig kellene leereszteni. Annál inkább, mivel a geologia azt tanítja, hogy a Garam völgy, mint az egykori belföldi magyar-tenger egyik öble, viszonylag újabb természetes lecsapódás eredménye, a hol a talajkiszáradás még ma is folyik. A Kompa-mocsár és növényzete koronatanu ebben. Így tehát a dr. Karafiáth által számszerűleg kimutatott a végleg még sem is akadályozható emberi és állati eredetű szennyezés nélkül is elég szerves máraóvány rothad erre felé a felső talajban. Husz év előtt még lidércet kergettem vállamról a Fűzesben. Kénhidrogént még ma is gyűjthetünk az alsó határban.

Sekély vizű kutjaink ebből a felszínes talajból táplálkoznak. Ezért mondtam én már évek előtt, hogy ettől a bajunktól, a felszíni talajszennyezés megszüntetése, sőt maga egy egészen új és modern csatornázás sem fog bennünket teljesen megszabadítani.

Áldig is azok cselekednek helyesebben, akik kutatás helyett a Norton-féle levernivaló vascső kutakat alkalmazzák. Eltekintve attól, hogy ezen eljárás a talaj geológiai alkatánál a földbeli vízkészlet mennyiségének és minőségének keresésére és előzetes ki-kémlelésére a legjobb mód: különösen oly helyeken ajánlható, ahol a talajnak régebről szennyezett vizei vannak. Ezek t. i. az ázott kut üregében összegyűlve, további fertőzésnek, bomlásnak, romnak kitéve, különösen ha a vízfogyasztás kicsiny. A kik nálunk ezt a rendszert alkalmazták, megerősíthetik ama állítást, hogy a Norton-csöves kutból jobb vizet kapni: mint az ázottból.

A város alapításával egy időben csak a mély vizek felfakasztása segíthet gyökeresen. A Garam baloldalán a síkságon mindenütt megtalálható felső kavics- és homokon átszűrődött s egy alsóbb átnem eresztő rétegben rejtőzködő mélyszíni vizet, szagtalan, kellemes, üdítő, állandó hőmérsékletű s bizonyára elég bő mennyiségű. Olyan, melynek elnyelt levegőjében a szervezetünkre káros vegyi termékek már nincsenek, betegségek szerves csirait nem tartalmazhatják.

Ezt pedig azért lehet bátran megígérni, mert az épen elmondottakra már adatunk van. Az uradalom nixprodi pusztáján közel 200 méterre ment alá furó.

Ilyen kutak — többesben beszélnek — kellene . . . nem a „jövő“, de már a „jelen“ Lévájának. Be kell osztani a furásokat. Mondjuk minden három évben kifurat a város egyet. A költségekről is fogalmat alkothattunk. A fentebb említettől tudom, — néhai emlékü Leidenfrost Gyula ur emlité — hogy a majorszolgáltatta fogatos munka beszámításával mintegy 3000 forintba került a kifurása, a földkéregben rejlő többkevesebb technikai akadályok mellett.

A széleken, a város legegészségtelegebb tizedeiben kellene az akciót megkezdeni, a hol a halandóság s a Tabánt kivéve a nép-sűrűség is a legnagyobb. Mire az egész munkát befejeződnék, lehetne egy-egy kutunk a Schöller- és Klapka-utca sarkán (erre van a legrosszabb víz a városban), a Rákócy-téren, a régi Gyep-tér tájékán (itt most terjeszkedik a város s itt van a legmélyebb utca nivó), a Flóra-téren (erre vezet a fő vízvezető árok s így a piac szennyje erre fertőzi leginkább a kutakat. A minap felnyitott sétatéri kutból hallatlan módon inficiált vizsgálati anyagot szedtem, a mi nem pusztán a kut régen tisztított voltával kapcsolatos), a Koháry-utca végén (erre a Podluzsánknak a Perc által felszorított vize szennyezi a kutakat, a min egyes kutak mélyítése által sem tudtak segíteni. A szoros értelemben vett hegyalatti házsor kutjai salétromsavat tartalmaznak. A tulsó sori, mélyebb fekvésű házak kutjaiban aránylag jobb a víz), a Szepes-utca a malomnál, a Kálnai-utca végén, a Zúgó-utcai hidnál s végül a Kossuth Lajos-téren. Ez bizony kilenc volna.

Közérdekről lévén szó, természetesen a városi költségvetés megterhelésére menne a dolog. Azonban talán akadnának egyesek, testületek is, ki-áldozatot hoznának a köz javára. Lent az alföldön módos parasztgazdák nevével s igazán egészséges gondolkozását hirdetik s örökítik meg a közkutak. Mert az ilyen cselekedet is lehet ragadós, jobban, mint az a csatorna-aljbeli szappanos miazmás sarunk, amit ezen cikksorozatban kellett a kánikulában ismét a felszínre hozni. Vajjon meddig kell még azt kuszpitolni. E

sorok is azon kívánalomhoz akarnak járulni, hogy ne soká!

Mint hogy azonban ezen mély furású közkutak igen hosszú időre fognak csak létesülni, ha ebbeli reményünk egyáltalában megvalósul valamikor és minthogy ezen mély kutak létesülése még nem segít azon állapotban, melyben a házudvarokon levő és akoron is létesítendő kutak vannak és lesznek, oda kellene a hatóságoknak hatnia, arra kellene új építési szabályzatában is sulyt fektetnie, hogy az udvarokan létesítendő új kutak a felső 200 cm.-nyi mély földrétegekben cementhabarcsba fektetett téglafalburkolattal látassanak el és hogy hasonló mód szereltesse fel lassanként mindazon kutakat, melyek a lakóházhoz igen közel, püce vagy trágyagödörhöz 15 méteren belül fekszenek. Ilyképen az oldalagosan szivárgó, esetleg szennyezett víz csak oly mélységben juthatna a kutba, amelyben a talaj fertőtlenítő hatása azt az egészségre kártékony alkotórészeitől már lehetőleg megtisztította.

* * *

Az egészség is azok közé a javak közé tartozik, a melyek értékét csak akkor tudjuk megbecsülni, mikor elvesztettük. Még hiányát nem érezzük, az étellel természetesen együtt járó érzés és tekintetben, nem sokat gondolunk a vele kapcsolatos, azt feltételező tényezőkre. Az egyes embernek eme indolenciája is nagy baj forrása lehet; de veszedelmesebb az, ha a tömeg érdekében szolgáló intézmények nincsenek megszervezve — már csak azért is, mert itt minden ténykedés az erők gyarapodásával kell, hogy szoros összefüggésben legyen, de ez van hivatva az egyesnek is példát adni.

Mindaz, amit az utóbbi évtizedben városunk építési- és szőlőépítési, a magunk kényelmére javítására tettünk, vagy a kényszer belőlünk kizsartolt, juttassa eszünkbe, hogy legelső életérdekeink, közegészségügyi tekintetben mélyrehatóbb reform intézkedéseink még nincsenek. Egyes esztetika ellenes dolgokon ne pironkodjunk már tovább, másokat ne engedjük egészségünk rovására itt dúlni közöttünk. Az egészségünk ropolását, védelmét illető kérdések megoldását, meg kell már kezdeni, még ha azok kemény küzdelmet is fognak vívni a város pénztárának érdekeivel. Hisz ezen intézkedéseket senki más meg nem teszi helyettünk. Attól pedig Isten őrizzé a város lakóit, — gyökeret, mint hajtást! Hogy e téren olyan kényszer szorítson a cselekvésre, ami elől már mi sem térhetnénk ki.

Különfélék.

— **Léva város közönsége** ma egy hete népes értekezletet tartott a polgármester elnöke alatt, melyen közlekedéssel elhatározták, hogy Nagy-Salló, Garamlök és Csejki tűzkárosultjainak felszámolására nagyobb szabású akciót indítsanak s e célból egy segítő bizottságot alakítottak, mely a következő felhívást intézi Léva város lakosságához: Városunk lakosságának minden tagja tudomással bír róla, — hiszen az egekig érő tüzláng fénye városunkba is bevilágított, — hogy néhány nap előtt a szomszédságban levő Nagy-Salló, Garamlök és Csejki községekben szörnyű tüzvész pusztított s az ottani lakosság jó nagy része nemcsak hajléktalanná vált, de sokaknak minden vagyona s egész esztendőre gyűjtött élelme a lángok martalékává lett s számos család koldusbotra jutott. Léva városban „Segítő Bizottság“ név alatt ma a helyi társadalom tagjai tömörültek, hogy a tűzkárosultak inségén nyújtsanak; első sorban is a város lakosságánál pénzbeli könyöradományok fognak gyűjtetni, az alulírottak által kiállított gyűjtő-ívvel a napokban fogják lakásaikon a jó szívet adakozó emberbarátokat fölkeresni. Fölkérjük Léva r. t. város lakosságát: fogadják a jócselekedetben önként fáradozó városi küldöttségeket jó szívvel s kiki tehetségéhez képest adományával szíveskedjék a tűzkárosultak nyomorán nyújtani. Az adományok a „Bars“ című helyi lapban fognak nyilvánosan nyugtáztatni. A mi köszönetünk mellett az Ég áldása kíséri az adakozót! Léva, 1904. augusztus hó 24. Bódog Lajos polgármester, mint a „Segítő Bizottság“ elnöke. Be csák László a „Segítő Bizottság“ jegyzője. — Reméljük, hogy a bizottság nemes célu működésének meglesz a kívánt eredménye.

— **A ref. egyház tanító választása.** E hó 23-án ejtette meg a lévai ev. ref. egyház a tanítóválasztást. Az előjárás bízalma két egyénben összpontosult. Az egyik: Szabó Gyula ujfahéti, a másik: Tóth Kálmán nagykeréki tanító volt. A szavazatok egyenlőképen oszlottak négy négyen közt; sorházak utján Tóth Kálmán kevert ki az urnából s így a lévai ref. egyház megválasztott tanítója ő lett. Tóth Kálmán kitűnő zenész és jeles tanító. Remak prim-

tenor hangja megnyerte egészen a közönséget. Irodalmi munkásságáról is ösmérős a neve. Egy kötet költeménye jelent meg a könyvpiacra. A lévai egyház eltávozott jó tanítójának helyét ő méltó lesz betölteni.

— **Honvédek átvonulása.** A nyitrai 14. honvédegyezred Léván állomásozó 2-ik zászlóaljának törzese és három százada (23 tiszt, 510 közlegény és 916) azeptember hó 6-án Léváról elindult és Verebélyen keresztül Nyitrára menetel, hol résztvesz az ezredgyakorlatokon.

— **Zselizi uradalom birtokosai.** A Garam mentének az met gyönyörködtető, kies és sík fekvésű Zseliz község határában terül el a jelenleg gróf Breuner Ágost örökösai néven ismert s szakszerű vezetése alatt fogva Magyarország mintagazdaságának egyike a mintegy huszezer holdas zselizi uradalom. E birtok — bár tulajdonosai a régmúlt időkben laktak állandóan Zselizen — 1346. év óta állandóan a család birtokában maradt s azon — a mi magyar mánásainknál szokatlan jelenség — meglehetősen háziilag gazdálkodtak, s hogy jól gazdálkodtak, annak legfényesebb tanujelét mutatja az, hogy, az uradalom gazdtisztsíjait és csésédei részére nyugdíj alapot is létesített, szóval azok gondatlan megelhetéséről atyaiilag gondoskodik. A birtok 1345-ben még koronabirtok volt, majd csere útján jutott a híres Vesszős család birtokába, mely családba házasodott a Desseffy és Eszterházy család. Ez utóbbitól leányágon jutott a gróf Breuner család birtokába, a melynek örökösai a jelenlegi birtokosok. A zselizi birtok egyideig elhagyatott volt, nem lakta a család, csak nagy ritkán jöttek el annak férfi tagjai néhány napra vadászni, sőt volt idő, amikor még ezt a mulatságot is bárbe adták. Azonban ennek az elhanyagoltságnak is vége szakadt, amint az örökösök egyike gróf Coudenhove Cunó családjával itt megtelepedett. Mindenütt élénkséggel uralkodik a gróf család ritka szerete-re méltósága a régi Eszterházy család fényét új életre kelti s habár származása külföldi, de gondolatvilága, cselekedetei nemes érzelmeiben elődei, a híres Eszterházyak magyar szelleme tükrözik vissza. Hasonló a szeretreméltóságban az itt időző herceg Auersperg család is, melynek feje herceg Auersperg Károly egyuttal a zselizi uradalom rendelkező ura. Ez a főur a zselizség és szeretreméltóságnak példányképe. Zselizen tartózkodási idejét családjával együtt gazdtisztsíjai körében tölti, velük szórakozik, estélyeiken részt vesz, hol a fiatal hercegek és hercegnők a magyar zene mellett vígan járják a csárdást. Ezen néhány napra terjedő itt tartózkodás alatt sem marad el a bőkezű főur adakozása, s is amint értesült a Nagy Sallót ért csapásról, kiadta az intézkedést, hogy a segélyre szoruló kizsártak között annyi takarmány osztassák ki, a mennyit csak az uradalom nélkülözhet!

— **Segély a tűzkárosultaknak.** A lévai uradalom emberbaráti szeretettel egyaránt osztozik a jó magyar nép örömeiben és bánáiban. Löki kerülete révén a minap nagyszerű arató-ünnepet, valóságos magyar izlésű nemzeti ünnepet rendezett a major alatt egy kies helyen. Odagyűlt az uradalmi gazdtisztsíjak és számos urak hölgy is örülni azon egyszerű magyar munkás néppel, mely az áldott föld gazdag kalászatát szorgos kezeivel immár betakarítja. Ki gondolta volna akkor még, hogy néhány hét múlva Garamlök község tüzvész miatt oly gyászos képet ölt? . . . De hálával érezzük, hogy ez inséges napokban sem heladt el közönyösen a veszedelmekről, hanem segélyre sietett a veszedelmek s ő nyújtotta a legsürgősebb segítséget. Az uradalom nemes szívé igazgatója Leidenfrost Tódor személyesen járt a pusztulás romjai közt és pénz segélyt osztott, mivel akárhány embernek csak a rajtavalója maradt. Sokaknak takarmányféléket, fát, szekeres munkát adott. Minden kérelmet meghallgatott és vizsgálati szavaival bátorította a csüggedőket. A páratlan emberbaráti áldozatkészségért ez uton is hálás köszönetet mond Garamlök község.

— **Aranylakodalom.** Megemlékeztünk már az előző évi családi ünnepéről, a melyet idős Póter Lajos nagysallói közbirtokos, volt 1848/9-iki nemzetőr tisztsétes és később 25 évig volt postamester és neje, Dalmady Amália tiszteletre házasságuknak 50-ik évfordulója alkalmából az agg szülők fiai e hó 24-én Nagy-Sallón az öregei családi háznál rendeztek. Az ünnepély csakis családi zártkörben folyt le s legkimagaslóbb része az volt, midőn az arképek leleplezése után Kuliffa László székesfővárosi ev. ref. s. lelkész, Kuliffy Gyula szentgyörgyi ev. ref. lelkész szépmenyű fia emelkedett hangra alkalmi beszédet és megható áldás-ímat mondott a szép kort ért, fiatal kedélyű házaspárra és az egybegyűlt családra. Az ünnepölő öregeket e ritka alkalommal a rokonok, ismerősök, jó barátok és tisztelők köréből számosan táviratilag és levélben üdvözölték.

— **Új orgona.** Környékbéli templomainkban ismét egygyel szaporított az Isten legméltóbban dicsőítő eszközeinek száma. Ezuttal a kisszececi reformátusokról értesültünk, hogy a tiz esztendő előtt épített templomukba orgonát állítottak. A szép hangsterom egy építési arányával, mint nemes hangterjedelmével megfelel a szokatlan méretű falusi templomnak, melybe t. i. jutott és a melyik befejezését is éppen a most falava-

tandó révén éri el. Dicséretre és követésre méltó is, melylyel szomszédos atyáinkfiai az isteni tisztelet „ékes rend“-jét biztosító hangszerhez jutottak. A költség fele a hívek magán adakozásából gyűlt össze. Jó példával járt elől az egész presbiterium, benne a község érdemes bírája Szobi András. Mi azonban szívvel gratulálunk a község lelki ügyei gondozójának, Patay Károly nagyszecsei ev. ref. lelkésznek, aki immár mindkét egyházat — ezuttal a filiát is — elvezette a „szép hives patakhoz“.

— **Munkás ünnepély.** Lutz Sándor szódói földbirtokos aratói és munkásainak a csapás befejeztével kedélyes áldomást rendezett e hó 14-én a „Szódói Curian“. A mulatság d. u. 6 órakor zene és csapra ütött hordó sör mellett kezdődött s a munkások apraja, nagyja tánca perdült s vígan járták a ropogós csárdást. Ezalatt nagy üstökben pöfögött a jó paprikás. Este a munkásnép asztalhoz ült vacsorálni s feledve a rossz termés következményeit, vígan kocintgatott, énekelte, majd ismét táncolt. Az éjjeli órákban ért véget az áldomás, mikor is bucsút véve bőkezű gazdájától, kiki hajlékába tért. E kis mulatság a földesurnak megszerezte az elismerést és ragaszkodást munkásai részéről, miért is szolgáljon például gazdáinknak, mert gazdáink mentől jobban érintkeznek, törődnek a munkás néppel, annál erőlenebb lesz ezek fölött a szocialista tanok hirdetőinek hatalma!

— **Kinevezések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Salamon Julia kunosvári állami elemi iskolai és Wiesner Margit újbányai állami elemi iskolai helyettes tanítókat ugyanezen állami elemi iskolákhoz rendes tanítókká nevezte ki.

— **Új lap Barsvármegyében.** Dr. Török Már aranyos-maróti ügyvéd a f. évi szeptember hó 1-től kezdve Aranyos-Maróton szabadelvű irányzattal új politikai lapot indít.

— **Halálos esés.** Bacsó Flóris kisebb ácsmunkács tejesítő lévai lakos f. hó 21-én midőn az izraelita hitközség iskolájának tetőzetén dolgozott, saját vigyázatánása folytán onnan oly szerencsétlenül esett le, hogy hátgerince kificamodott. Szenvetudt sérülésével eszméletlen állapotban a kórházba szállított, hol azonban a folyó hó 24-én meghalt. Halálát neje és 8 kiskorú gyermeke gyászolja, kiknek segélyességét Léva városi közönsége Vörösbertalan lévai lakos gyűjtése által oly szép sikerrel eszközölte, hogy a nyomorban maradt családnak a temetési költségek fedezése kivül — a legszükségesebbek beszerzése is — rövid időre biztosított.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Horváth Gáza bazini járásbírói segédtelekkönyvvezetőt az újbányai járásbíró-sághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Névmagyarosítás.** Berger Sándor lévai lakos vezetéknévét a belügyminiszter engedélyével Balog-ra magyarosította.

— **A F. M. K. E. évkönyve.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, mely Thuróczy Vilmos cs. és kir. kamarás elnöke alatt a Felvidék tizenegy törvényhatóságában zajtalanul, de annál eredményesebben terjeszti a magyar nyelvet és szellemet, most adta ki évkönyvét az 1903/4. évszámú esztendőről. Az évkönyv, mely Clair Vilmos föltitkár munkája, örömmel jegyzi föl, hogy mióta a F. M. K. E. főnáll, a felvidéki városok és azok környékei, a magyar államhatalom, a hazafias vezetési felekezetek, a magyar papság és tanítóság együttérzése és együttműködése folytán a hazafias szellem és nemzeti érzés egy-egy hatalmas központjaivá fejlődtek. Az egyesület az elmúlt évben 35 óvodát tartott fenn, ezenkívül 1 iskolát, 6 óvodát, és 1 menedékházat segélyezett, a melyekben mintegy 1600 tót anyanyelvű gyermek részesült hazafias szellemű vezetésben és nevelésben. Anyagi erejét a jövőben is a magyar népoktatás céljainak előmozdítására kívánja fordítani. De azért kiterjedt figyelmé a magyar közművelődés egyéb tényezőire is. Tizenegy törvényhatóság területén az egyesületnek 88 népkönyvtára, továbbá a magyar műkedvelő társaságoknak, ifjúsági egyesületeknek, olvasó- és dalosköröknek egész sora terjeszti a magyar közművelődést. Az egyesületi népkönyvtárak egyre emelkedő forgalma, amelyről érdekes a adatokat olvasunk az évkönyvben, az egyesületi könyvtári akciójának teljes sikerét bizonyítja. Nagy érdeme az elnökségnek a szakkönyvtárak alapítása, nevezetesen a magyarországi nemzeti egyesületi szókózik és közművelődési egyesületek és intézményeinek és kiadványainak külön-külön gyűjteménye, melyek az idők folyamán megbecsülhetetlen forrásanyagul fognak szolgálni azoknak, akik a nemzeti kérdés és a magyar közművelődési mozgalom történetével fognak foglalkozni. Szerencsés gondolat volt a Vágvidék mondkörének kiadása is. A Vágvidék egyes nevezetesebb és történelmi érdekességű romjaihoz fűződő népmondák még nincsenek összegyűjtve a magyar irodalomban. Az egyesület tehát nemcsak az irodalomnak, de a magyarországnak is nagy szolgálatokat tesz, a mikor a nép ajkán apáról-fiúra szálló mondákat, a melyek a magyar történelem magyar levegőjével vannak telítve, az iskolai ifjúság útján a felvidék népével megismerteti. (A könyv a F. M. K. E. központi irodájánál Nyitrán 1 koronáért kapható). Az egyesület sokoldalú tevékenységére vall, hogy

a gazdasági téren is megtehető kötelességét. A háziipar felkarolása érdekében a felvidéki vármegyékhez intézett lelkes felhívása már is viszhangra talált, Zólyom vármegye házi ipari kiállítását rendez a télen Besztercebányán; a hazai iparcikkek támogatása pedig, amelyben szintén kedvezményező lépést tett, egyre nagyobb arányokat kezd ölteni a Felvidéken. De egyébként is tevékeny volt az egyesület. Néhai Grünwald Béla szobrász költségére jelentékeny összeget gyűjtött. Az Országos Magyar Szövetség felvidéki szervezkedését előmozdította és megalakította Erdély Sándor ny. igazságügyminiszter elnökelete alatt a F. M. K. E. budapesti választmányát, a melynek már is számos tagja jelentékeny anyagi támogatásban részesíti az egyesület magyar törekvéseit. Az egyesület vagyona ez idő szerint 210,767-75 kor. évi költségvetése pedig 87,521-55 kor., a melyhez a m. kir. kormány évi 7600 kor. államszegélyvel járul. Tagjainak száma 7886, az elmúlt egyesületi évben tehát a létszám 891 taggal szaporodott. Az egyesület F. M. K. E. címmel hivatalos értesítőt ad ki, mely az összes hivatalos közleményeket hozza s a központ és a vidéki választmányok között összekötő kapcsot képez. Az egyesület törvényhatósági választmányai és intézményei a központtal egyetértésben, évről-évre mind lelkesebben és eredményesebben működnek. A zólyomvármegyei választmány az elmúlt évben egy külön egyesületet is alakított, mely a hazafias tömnyelvű olvasmányok terjesztését tűzte ki célján. s ezen a téren már is jelentős sikereket ért el.

Enders cirkusza Szerdán mutatkozott be a lévai közönségnek, szép és igazán meglepő produkció azóta napról-napra nagyobb érdeklődést keltenek a lovárdai iránt mely a pártolást csakugyan megerdemeli. A lovakkal bemutatott produkciók magas képzettségű lóidomítóra vallanak a minék mestere tudunkkal Rieffenach S. a cirkusz igazgatója és kiválóan ügyes jockey lovassa; mellő partnere Enders Beata, a ki első felléptével már meghódította az intelligens közönséget. Margharita biztos kezű és frappans műlövészével, valamint rendkívül ügyesen betanított kutyáival zajos tapsokat arat. A szép galambszelidítő Paula mint kiváló sodrony művész nő felléptét mindig szívesen látja a közönség. Thaler Erzsike fiatal bájos kis sodrony művész nő már is merész mutatványokkal kedveskedik. Valóságos világsodója a Mister Lommy mefistó mutatványaival mintha csontjai sem lennének. The Artas szereplő két (testvéreknek látszó) szalon-tornászok elegans mutatványaik ujdonságára vall. Bohóczi is nem köznapiak s egyszerűmáskor eredetiek is. Kitűnő idomított számtalan lova, csacsi, kutyák, galambok stb. mind változatosságot s derült esték nyújtására alkalmas e kitűnően szervezett lovarda.

Gazdatiszti értekezlet A Nem Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete aug. 28-án Érsekújváron a varosháza tanács-termében d. e. 10 órakor a földmivelési miniszter által elrendelt gazdatiszti gyakorlati vizsga, illetőleg az azt megvilágító részletek tárgyában, valamint az elhibáztatnak bizonyult új gazdatiszti törvénynek, mely az oklevéllel nem bíró gyakorlati gazdatisztekre nézve nagyon méltánytalan, sőt veszedelmes rendelkezéseket tartalmaz, a Tallián Béla miniszter által is — az országgyűlésen f. évi július 29-én — határozottan megígért megváltoztatása (revíziója) ügyében értekezletet tart, melyre Nyitra, Pozsony, Bars, szóval a szomszédos vármegyék nem okleveles gazdatisztijeit meghívja lapunk útján. Az értekezlet célja a kérdések teljes tisztázása és ez minden diplomátlan gazdatisztre nézve — ugyszólván — életbevágó fontosságú. Hiszszük, hogy az értekezletből, a melyen különben minden érdeklődőt szívesen látnak, a környék egyetlen diplomátlan gazdatiszti je fog elmaradni.

A kofák megrendszabályozása. A rendőrség — (Veszpremben) a kofák ellen adott ki rendeletet a napokban melyről V. Hirlap a következőket írja: Elrendelte, hogy valamennyi páksütéményt és gyümölcsöt áruló kofa árút finom tüllel betakarva tartsa, mert különben meg lesznek büntetve. A por és piszkok ellen akarja ezzel védeni a rendőrség az élelmi cikkül szolgáló árúkat. A tejeles asszonyokra is rákerül a sor; ugyanis a főszolgabíró útján figyelmeztetve lettek ott a tejfölt áruló asszonyok, hogy tejfölt edényeik lekötésére és betakarására tiszta szövetet használjanak, ne pedig halmi elviselt fehérruhák darabjait. E rendelkezések szigoruan ellenőrizve vannak.

Tanügy.

I.

Az irgalmas nővérek vezetése alatt álló óvodás-, elemi- és polgári leányiskolába a beiratás szept. hó 1., 2., 3 és 4-én délelőtt 8—11, délután 2¹/₂—5 óráig a Flórián-térre eső oldalon tartatik. Az ismétlő iskola tanulói 5, 6 és 7-én délután 3—5 óráig iratnak be.

Léva, 1904. aug. 26.

Az igazgatóság.

II.

A lévai róm. kath. elemi fiúiskolába az 1904—1905. tanévre a beiratások szept. hó 1., 2 és 3-án délelőtt 8—11 óráig az iskola

irodájában eszközöltetnek. 4-én ünnepeles Veni Sancte, 5-én rendes tanítás. Az első osztályba anyakönyvi kivonat, a felsőbb osztályokba pedig a mult tanévi értesítő könyvecské alapján vétetnek fel a tanulók. A tandíj egész évre 8 korona, melynek fele és a tanítói nyugdíjalap javára szolgáló 30 fillér a beiratásnál fizetendő.

Léva, 1904. aug. 26.

Az igazgatóság.

III.

A lévai iparos tanonkskolába az 1904—1905. tanévre a beiratások szept. hó 4, 8 és 11-én délután 2—4 óráig a róm. kath. elemi fiúiskola irodájában eszközöltetnek.

Szept. 14-én rendes tanítás.

A tandíj egész évre 5 korona, melynek fele a beiratás alkalmával fizetendő.

Léva, 1904. aug. hó 25-én.

Az igazgatóság.

IV.

A kereskedő tanonkskolában az 1904/5. tanévre a beiratkozások szeptember 4-én és 8-án délután 2—4-ig eszközöltetnek az iskola templomtéri helyiségében. Ugyanezkor fizetendő az első félévi tandíj (12 kor.) Beiratkozásnál felmutatandó az előző évi iskolai bizonyítvány s elhozandó egy-egy „Ellenőrző” könyvecské, (kapható Nyitra és Társa könyvkereskedésében).

Későbbi beiratkozás mulasztásnak vétetik.

A tanítás szeptember 12-én délután 5 órakor kezdődik.

Léva, 1904. augusztus 26-án.

Kriek Jenő igazgató.

V.

A róm. kath. főgimnáziumban a javító vizsgálatok f. hó 31-én délelőtt 8—12 óráig tartatnak meg, beiratkozások pedig szeptember hó három első napján délelőtt 8—12-ig. Az I. osztály létszáma az eddig jelentkezőkkel teljesen betelt s így ezen osztályba új jelentkezések el nem fogadtatnak.

Az igazgatóság.

VI.

A lévai ált. tanítóképző intézettel kapcsolatos 6. osztályú gyakorlati iskolába való beiratás f. évi szeptember 1—3-ig történik. Első napon az előjegyzett tanulókat írjuk be. — Az első osztályba felveendő tanulók anyakönyvi kivonattal igazolják az adatokat.

Az igazgatóság.

Közönség köréből.

Rektifikálás.

A lévai m. kir. állami tanítóképzőnek az 1902—1903. és 1903—1904. iskolai évről szóló értesítője 14. oldalán Pethes János igazgató — céltatosan-e, vagy sem, de mindenesetre némi tapintatlansággal — a valótól eltérő impusulus agendit erőszakkal reám és Hubert Vilmosra, midőn az itteni tanítóképző igazgató tanácsából való kiválásunkról megemlékszik.

Azt olvassuk ugyanis azon helyen a tudós igazgató ur tollából kifolyólag:

„A köztartás ügye végre annyira elmérgesedett, hogy Huberth Vilmos és Karafiáth Márius beadták az igazgató tanácsosságról való lemondásukat, azt adván okul, hogy a Minister*) a köztartás módjának megváltoztatásában nem kérte ki véleményüket.”

Eltekintve attól, hogy egyáltalában nem tartozik ide a mi kilépésünk oka, mely senkit sem érdekel, különösen nem, ha senki sem tudja az előző dolgok fejleményeit, mégis kénytelen vagyok a citatumra reaktálni.

Az igazgató urnak vagy igen rossz a memoriája; vagy igen rossz az — indulata, (talán azért-e, mert még mindig amaz „elmérgesedést” sinyli?), hogy a mi kilépésünknek oly indító okot supponál, mely — enyhébb a diák szó a magyarnál — merő fictio.

Az igazgató ur nagyon jól tudhatja, — hiszen, mint az igazgató tanács jegyzője mindég ott volt és jól hallhatta volna, ha alanyiságát háttérbe szorítva tárgyilagosan percipálja a tárgyalások és vitatkozások folyamán elhangzott szavak értelmét, — hogy az igazgató tanács független elemei a miniszternek a köztartás megváltoztatását célzó eljárását az 1902. évben kiadott rendtartás határozományaival össze nem egyeztethették a hogy benne az igazgató tanács és nem becses személyük sértő mellőzését találták, mely a tanács két legrégibb tagját annál érzékenyebben érintette, mert oly rendszer inaugurálás eredményezte, mely csak névszerint más, mint amaz, melyet az igazgató tanácsnak évekkal azelőtt hosszas küzdelmek után az ifjuság testi és az intézet erkölcsi érdekében sikerült a kormány által megváltoztatnia.

Azt is tudja az igazgató ur, mi képezte kilépésünk okának alapját, ott olvashatta Huberth Vilmos „véleményében”, melyről az „Értesítő” 28. oldalán azt mondja:

„Mi van a „vélemény” további részében — elhalgatom . . .”

Ez az elhallgatás legalább is igen — hogy is mondjam — fiúskos dolog.

Hogy csak ketten vontuk le magunkra nézve a kiválás consequentiáját, másik két tagtársunk nem, az teljesen egyéni jellegű,

*) A magyar helyesírással össze nem férő M nem az éa hyperlojalitások folyamánya ugy található az Értesítőben.

ha úgy tetszik: izlés dolga, a melyhez rajtunk kívül senkinek semmi köze; de hogy az a másik**) két tagtársunk szintén látott sérelmet az igazgató tanács mellőzésében, azt az igazgató ur igen jól tudhatja és senki sem tagadhatja.

Kénytelen voltam a dolog rektifikálásába bele menni, noha indiskreciónak tartom az ügyet a közönség előtt pertraktálni, mert nem akarok az igazgató ur szíves jó indulatából a bornírtág hírébe esni azáltal, hogy valaki még elhigye rólam, hogy tényleg óhajtottam, vártam s talán követeltem volna, hogy a nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter ur *kettőknek véleményét* a köztartás megváltoztatásának kérdésében kikérje.

Dr. Karafiáth.

**) Hogy Lakner László, mint állandó budapesti lakos még tagja a tanácsnak, azt csak most tudtam meg az értesítőtől, de hogy a lefolyt tanévben, különösen a köztartás kérdéséből kifolyólag egybehívott tanácsüléseken nem vett részt azt, tudom, a dologról alkotott véleményét azonban nem ismerem.

Kimutatás.

Léva város gyűjtése a bars megyei tűzkárosultak javára:

Bándy Endre	15 korona
„Lévai Hitelintézet és Tkp.”	100 „
„Lévai Kereskedelmi Bank”	20 „
Bódogh Lajos és neje	15 „

eddig összesen: 150 kor.

A gyűjtés hétfőn az egész városban kezdetét veszi s a nyilvános nyugtázás hetenként közhírré lesz téve.

Léva, 1904. augusztus 27.

Letétbe vettük:

Komzisk Lajos s. k. Bódogh Lajos s. k. városi pénztárnok. polgármester
Torma Lajos s. k. a „segítő bizottság” elnöke. ellenőr.

Szerkesztő üzenet.

E. V. Léva. Nek'ár izzó nedve altatott el . . . talán e közben írta ezt a lehetetlen verset. Hát csak nyugodjék. M. J. Upest. Megkaptuk, szívélyes üdvözetet. Sz. J. Zseliz Köszönjük a tudositást. Szívesen vesszük, ha minden ott történő eseményről értesít.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1904. évi augusztus hó 21-étől 1904. augusztus hó 27-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kaszás Károly Vainer Mária	fiú	halva szül.
Kovács Ilona	leány	Jolán

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Rohács Gyula Gyöngyi Anna	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Molnár Béla	2 hó	hev. bélhurut
Bácsa Flóris	62	hátizomzódás

Lévai piacciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mászánként 20 kor. 40 fill. 20 kor. 80 fill. Kétszeres 16 kor. 20 fill. 16 kor. 60 fill. — Rozs 14 kor. 40 fill. 14 kor. 80 fill. — Arpa 14 kor. 80 fill. 15 kor. 60 fill. Zab 14 kor. 20 fill. 14 kor. 60 fill. — Kuko rizsa 15 kor. 60 fill. 16 kor. 40 fill. Bab 24 kor. 40 fill. 25 kor. 20 fill. — Lencse 26 kor. 40 fill. 26 kor. 60 fill. — Kúles 8 kor. 20 fill. 8 kor. 20 fill.

Vetőmagvak 50 kilónként Budapesten, Téli borsó 10 kor., Téli búkköny 14 kor. Muharmag 9¹/₂ kor., Cukorciro: 9 kor., Pohánka (hajdina) 13 kor. Paprika köles 8¹/₂ kor., Mustármag 14 kor., Biborhere 40—44 kor., Lófogú tengeri 12 kor., Csibehur (spergula) 12 korona. — Tarlórapamag 44—55 korona. Dactylis 58—60 kor. Vöröshere 85—90 kor. Lucerna 60—70 kor. Muhar 18—20 k.

Nyiltér.

5181/1903. tkvi szám.

Arverési hirdetmény kivonat.

A lévai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a garamszőlősi r. kath egyház végrehajtónak özv. Zatyik Jánosné sz. Uhánk Mária ugyis m'nt kisk. Zatyik Amália t. t. gyámja végrehajtást szenvedők elleni 100 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében végrehajtást szenvedőknek a lévai kir. járásbiróság területén és pedig kisk. Zatyik Amáliának a garamszőlősi 491 számú tjkvben A I. 2—5. sorsz. a foglalt ingatlanokban való 1/3 rész illetményére 459 korona kikiáltási árban, — özv. Zatyik Jánosné sz.

Uhánk Máriának a garamszőlősi 805. számú tjkvben A I. 1 sorsz. a foglalt ingatlanban való 1/3 rész jutalékára 502 kor. kikiáltási árban, — kisk. Zatyik Amáliának a garamszőlősi 903. sz. tjkvben A + 1 sorsz. a foglalt ingatlanban való 1/2 rész illetményére 14 korona kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi szeptember hó 19-ik napján d. e. 9 órakor Garamszőlős községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át készpénzben vagy az 1881. XL. t.-cz. 42.§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léva, 1904. évi június hó 15.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Pogány kir. jbiró h.:

Elek

kir. albiró.

2459/1904. sz.

Arverési hirdetmény kivonat.

A lévai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pítzner Sándor végrehajtónak Dudok Flóriánné sz. Mészáros Borbála végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a lévai kir. jbiróság területén levő Csata községben fekvő a csatai 302. sz. tjkvben A I. 1 sorsz. 92 hrsz. a. foglalt ingatlanra es az azon épült 85 ö. i. számú házára 800 korona, — továbbá az u. o. 856 sz. tjkvben A I 1 sorsz. 97 hrsz. a. foglalt ingatlanban 1/3 részére az árverést 28 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904 évi szeptember hó 6-dik napján d. e. 10 órakor Csata községhezánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10%-át készpénzben, vagy az 1881.évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kibocsátott igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál törteju előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léva, 1904. évi június hó 20.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Dereáno

kir. aljárásbiró.

Kiadó lakás.

Főtéren egy szép nagy lakás már október 1-től is kiadó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalába.

Eladó ház.

Ladány-utca 15. számú házat, mely áll 3 szoba, konyha stb. minden hozzátartozóval, szép kertes udvar, szabad kézből eladom

özv. Tóth Istvánné

Nagy-Szombat Gabona u. 75.

Menyasszonyi selyem

métorenként 60 ktról, 11 ftr 34 krig minden színben, Bérmetve és már elvámolva, Gazdag mintaválaszték póstaforodtával.

Henneberg selyem-gyár Zürich.

Bérbeadó birtok.

Felső-Györödön 160 hold föld lakással, melléképületekkel bérbeadó. Értekezhetni lehet szeptember 4-ig a nagyszecsei ref. lelkésznel.

Kitűnő

Magyar pezsgő

„FREGOLI SEC”

Kapható:

AMSTETTER IMRE

fűszer és csomoge kereskedésében LÉVÁN.

Ára üvegenként 4 korona.

5 üveg vételnél előnyár!

T. CZ.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Szepesy-utca 5. szám alatt egy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

Szifgyártó és nyerges-üzletet nyitottam.

Raktáron tartok a legjobb minőségű anyagból saját készítményű kész lószerszámokat, hintó- és gazdasági lovak számára, továbbá minden a szakba vágó ezikeket u. m. nyerges, nyergfelszereléseket, ostorokat, ostor-nyeleket, zablákat stb., mindennemű utazó bőröndöket, kézi- és iskola-táskákat, pénz- és szivartárczákat

Mindennemű e szakmába vágó munkákat, u. m. új megrendeléseket és javításokat lelkiismeretesen, pontosan és olcsó árak mellett készítek.

Becsés pártfogását ismételtlen kérve maradtam teljes tisztelettel

GYÖRGYI LAJOS

szifgyártó és nyerges.

Egyenruházati felszereléseket előírás szerint készítek.

Kis-Tapolcsány és Vidéke fogyasztási szövetkezetnek Kis-Tapolcsány községben levő

vendéglő és korcsma üzletébe folyó évi október hó 15-én való belépésre

üzletvezető kerestetik;

óvadékul 2000 korona leteendő. A pályázatok folyó évi szeptember hó 20-ig a szövetkezet igazgatóságához címezve beadandók, ahol a további feltételek is megtudhatók.

Kis-Tapolcsány. 1904. augusztus hó.

A szövetkezet igazgatósága.

JÓ SZERSZÁM FEL MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és aczél fóráktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb. 12

Kapható KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Az elismert legjobb és legkitünőbb
Acél ekék 1, 2, 3 és 4 baráz-dásuak
Rét, moha, fagorot és diagonál **Boronák**

„Agricola“ vetőgépek, **Arató-gépek** fűnek, herének.

Szénagyűjtők és arató gereblyék. Szénafordítók, **Szabad-aszaló készülék** gyümölcs és főzeléknek

Bor- és gyümölcs sajtók. Gyümölcs és szőlő zuzók és bogymorzsolók.

Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő **„SYPHONIA“** formánc és vértetű pusztításra.

Szállítható takarékos tüzhelyek,

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

Cséplőgépek szabad. új Kenőgyűrűvel elított görgős csaqágyakkal kézi-, járgány- és gőzhajtásra.

Járgányok 1-6 vonóállat befogására a, Legújabb gabona-tisztító-rosták, **Trietörök és kukorica morzsolók,** Szecskavágók, darálók, repavágók. Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók, valamint minden más fajta gazdasági gépek

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Aap. 1872. **BÉCS, III Taborstrasse 71. 900 munkás.**

Kitüntetve több mint 530 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek

Megrendelhető: **KNAPP DAVID** urnál Léván.

PÉNZ

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyujnok budapesti és külföldi el-branbu pénzüzetektől a föld-birtok és ingatlan 1/4 értékig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánb-vatárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan es discréten.

Bank és magánadóságok convertálása. **Meller Lajos és Társai** bankbizomány. Budapest, VI. Dávid-utca 15 (Törvényszéknél bejegyzett cég).

Jónak, a jobb az ellensége.
Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászón és pamut ruhaneműek mosására, a Schicht által ujjonnan feltalált mosó kivonat, **„Asszonydicséret“**

véjgye! a ruha beásztatására.

Elönyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
 2. Fáradságot a negyedére.
 3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
 4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
 5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességét vállal.
 6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosásznál.
- Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.
- Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy mind a arab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti véjgyekek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

K á v é.

	1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Órötl kávé	1.—

Kapható:

Kern Testvéreknél, Léván.

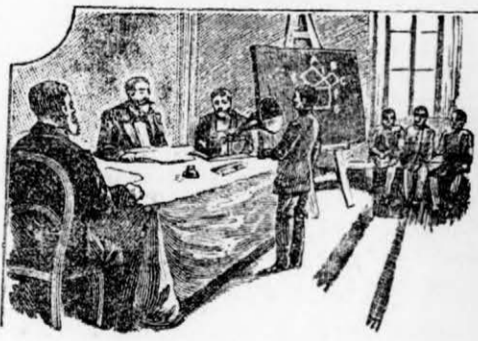
A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmaztatik készvények, cszánál és meghilleknek. **Intés.** Silányabb utánaatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czégjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertében kapható. Fóráktár: Török József gyógyszerésznél Budapeston. **Richter F. Ad. és társa,** csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

A jelenkor csodagépe!

Beszél, énekel, zenél, rendkívül érdekes szórakoztató eszköz családok részére, vendéglőknek és kávéházaknak.

Több ezer reproductio a világ leghiresebb művészeitől.

Raktáron kapható: **Klein Sándor** óras és ékszerésznél Léván.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre: korona

Elsőmagyar monopol-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Új Singer medium iparogép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-tól 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-tól 100-ig
Körhajos családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézhajtásra	44 korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.
Főráktár: **Kern Testvéreknél Léván**
Legjobb géptük, részek és osónak olosón.